

s. XII-XXVI; *Yâd-nâme-i Irâni-yi Minorsky*, s. XVII-XXXI | BSOAS, XXIX/3, s. 694-699].

BİBLİYOGRAFYA :

V. Minorsky, *Iranica: Twenty Articles*, Hertford 1964, s. VII-XXVI; Seyyid Hasan Takizâde – Mütceba Mînovî, *Râhnûmâ-yi Kitâb*, Tahran 1345/1966, s. 3-15; Mütceba Mînovî, *Nakd-i Hâl*, Tahran 1393, s. 429-442; *Iran and Islam: In Memory of the Late Vladimir Minorsky* (ed. C. E. Bosworth), Edinburgh 1971, s. V-IX; D. M. Lang, "Vladimir Fedorovich Minorsky", BSOAS, XXIX/3 (1966), s. 694-699; I. Gershovitch, "Professor Vladimir Minorsky", JRAS, 1-2 (1967), s. 53-57; J. A. Boyle, "Vladimir Minorsky", JAH, 1/1 (1967), s. 86-89; J. Aubin, "Vladimir Minorsky (1877-1966)", SR, V/1 (1976), s. 131-133; Hasan Eren, "Minorskiy", TA, XXIV, 223.

 CHRISTINE WOODHEAD

MÎŞÂVÎ, Muhammed Sîddîk (محمد صدیق المشتّاوي)

Muhammed b. Sîddîk el-Mîşâvî
(1920-1969)

Mısırlı hâfız ve kârî.

20 Ocak 1920'de Mısır'ın Sûhâc vilayeti-ne bağlı Minşât köyünde doğdu. Fertlerinin çoğu hâfız olan bir ailedede yetişti. Babası, kiraat ve tecvidde Mısır'ın meşhur kurrâsından Şeyh Muhammed Rifâ'at'ın takdirini kazanmış bir zattı. Mîşâvî on bir yaşında Minşât'ta Muhammed en-Nemekî'nin yanında Kur'an-ı Kerîm'i ezberledi. Kahire'ye giderek Muhammed Ebû'l-Alâ ve Muhammed Suûdî'den Kur'an ilimlerine dair dersler aldı. Babası ve amcası Ahmed es-Seyyid'le birlikte Kur'an tilâvet etmek üzere Mısır'da çeşitli yerlere seyahatler yaptı. "îmâmu'l-kârîn" lakabıyla anılan Mîşâvî'nin kendinden küçük iki kardeşi de güzel sesleri ve tilâvetleriyle tanınmış olup bunlardan Mahmûd Sîddîk el-Mîşâvî halen Mısır'ın radyo istasyonlarında Kur'an okumayı sürdürmektedir.

Muhammed
Sîddîk
el-Mîşâvî

1953 yılında Mısır Radyosu'nda Kur'an okumaya başlayan ve yurt dışı seyahatleriyle İslâm dünyasında tanınan Mîşâvî'nin şöhreti kısa zamanda yayıldı. 1950'de Endonezya'ya, 1956'da Suriye'ye yaptığı seyahatler vesilesiyle kendisine liyakat nişanları verildi. 1950 yılında Kahire'de dâîler (vâiz, hatip ve mürşîdler) günü müna-sebetiyle düzenlenen törende de birinci dereceden cumhuriyet nişanı ile ödüllendirildi. Asya, Afrika ve Avrupa'daki pek çok ülkeyi ve müslüman toplulukları ziyaret eden, gittiği yerlerde tilâvetiyle dinleyenleri etkilemeye çalışan Mîşâvî Ocak 1969'da vefat etti.

Kur'an kiraati Mîşâvî için bir iş değil bir misyondu. Kitleler ondan etkileniyor, dinleyenler huşun zirvesine ulaşıyordu. Mîşâvî'nin tatlı sesi ve disiplinli tilâveti kârîler için Kur'an'ı güzel okumanın örneğini oluşturdu. Onun Mısır ve diğer ülkelerin radyolarında kayda alınmış 150'den fazla tilâveti bulunmakta, ayrıca tertîl üzere okuduğu Kur'an-ı Kerîm'in tamamı halen Mısır'da İzâatü'l-Kur'anı'l-Kerîm'de her gün yayımlanmaktadır.

BİBLİYOGRAFYA :

Şükri el-Kâdî, "İ'l-z-Zikrâ", el-Cumhûriyye, Kahire 23.06.1987; Ahmed el-Bûlk, *Eşheru men kara'e'l-Kur'anâ fi'l-'asri'l-hâdiş*, Kahire 1992, s. 36-37; Mahmûd es-Sâdenî, *El'hânû's-semâ'*, Kahire 1996, s. 43, 92-94, 116, 119, 126, 127; *Mevsû'atü a'lâmi Mîşr fi'l-ķârîn'l-īşrin*, Kahire 1996, s. 419.

 SAÎD MURÂD

MİNTÜRÎ (المتوّري)

Ebû Abdillâh Muhammed
b. Abdîmelik b. Ali el-Kâysi el-Mintûrî
(ö. 834/1431)

Kiraat âlimi.

Rebîülâhir 761'de (Mart 1360) doğdu. Nisbet edildiği Mintûr'un (Montoro) hangi Mintûr olduğu tam olarak bilinmemekle birlikte bu yerin Gîrnata ile (Granada) Marya bölgesi arasındaki Mintûrî Kalesi olabileceği ileri sürülmüştür. Kelime bazı kaynaklarda Mînsûrî (مسنور) şeklinde verilmiştir. Mintûrî ayrıca Gîrnâtî nisbesiyle de anılır. Kaynaklar, babası Ebû Mervân ve dedesi Ebû'l-Hasan Ali'yi de fâkih olarak zikrettiğine göre Mintûrî'nin çocukluğunu ilmî bir aile ortamında geçtiği söylenebilir.

Mintûrî, Nasriyyetü'l-Yûsuifiye Medresesi'nde Gîrnata müftüsü Ebû Saîd ibn Lüb'den kiraat, nahiv, lugat, fîkih, hadis

ve kelâm öğrendi. Daha sonra aralarında Ebû Bekir ibn Cûzey, Ebû Abdullah ibn Allâk, Ebû'l-Haccâc Yûsuf b. Ali el-Mik-nâsî, Ebû'l-Hasan ibnü'l-Eşheb, Muhammed b. Ömer el-Lahmî'nin de bulunduğu Endülüsî ve Fâsilî on dört kadar âlimden icâzet aldı. Ayrıca Merakeş, Marya, Tunus, İskenderiye, Kahire, Kudüs, el-Hâfi, Mekke ve Medine'den yirmi beş kadar âlim kendisine icâzet belgesi göndermiş olup Ebû Arafe, Zeynûddin el-İrâkî, Nûred-din el-Heysemî, ibnü'l-Mülakkîn gibi isimler bu belgeleri düzenleyenlerden bazılıdır. Tasavvufa dair bilgileri Gîrnata'da şeyh ibn Bakî'den alan Mintûrî, yoğunlaştiği kiraat ilminde Ebû Abdulla Muhammed b. Ali el-Kîcâtî'den aldığı derslerle derinleşmiştir. Ömrünün sonuna kadar (yaklaşık kırk yıl) bu zattan istifade etmiş, kendisinden Kur'an ilimlerine dair 100 civarında eser dinlemiş ve icâzet almıştır. Talebeleri arasında Mevvâk, Râî el-Endelüsî, Vezir Ebû Yahâ ibn Âsim ve Ebû Amr ibn Manzûr gibi âlimler yer alır. Mintûrî 4 Zîlhicce 834'te (13 Ağustos 1431) vefat etti.

Eserleri. 1. *Bernâmecü rivâyâtihî*. Müellifin en önemli çalışması olup kendi dönemine kadar yaşamış âlimlerin biyografilerini ihtiva eden eserin bir nüshası el-Hîzânetü'l-Hasenîyye'de kayıtlıdır (nr. 1578). 2. *el-Makûtü'âtü's-şîriyye fi'l-veşâyâ ve'l-mevâ'iz*. Eserin nüshaları Rabat el-Hîzânetü'l-âmme'de bulunmaktadır (nr. 1853, 2700). 3. *el-Fevâ'idü'n-nevâmiyye* (*el-Merâ'il-menâmiyye*, *el-Mübes-şîrât*). Rüya tabirleriyle ilgili olup bir nüshası Rabat el-Hîzânetü'l-âmme'de kayıtlıdır (nr. 2700). 4. *Şerhü Recezi Ebî'l-Ha-san b. Berri* (Muhammed Benşerîfe, s. 27).

Mintûrî'nin kaynaklarda adı geçen diğer eserleri de şunlardır: *er-Râ'iķ fi nuşûsi'l-veşâ'îk*, *et-Ta'rif bi'l-Hâfiż Ebî 'Amr ed-Dâni*, *Rivâyetü Ebî Bekr Muhammed b. 'Abdirrahîm el-İsbâhâni*, *el-İdâgâmî'l-kebîr li-Ebî 'Amr b. el-'Alâ*, *İhtiyârû's-Şeyh Ebî Muhammed Mekkî b. Ebî Tâlib*, *el-Cem' beyne tarîka-yi'l-Hâfiż Ebî 'Amr ed-Dâni ve'l-İmâm Ebî 'Abdillâh b. Şüreyh*, *Ķirâ'atü Hu-meyd b. Қays el-A'rec*, *Ķirâ'atü Süley-mân b. Mihrân el-A'meş*, *Ķirâ'atü Sel-lâm b. Süleymân et-Tâvîl*, *Reyyû'z-żâ'am fi 'adedi âyi'l-Kur'an*, *İhtisârû'l-Guzeyrî ve tertîbühû'ale's-süver*, *el-İhâdîşü'l-'avâli*, *Kitâbü'l-Müselse-lât*, *Kitâbü'l-Ğarâ'ib*, *Tuhfetü'l-cellîs ve buŷyetü'l-enîs*, *el-Hikâyâtü'l-va'ziyyât*, *Hikâyâtü'l-muhtelifât*.